

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobce: **V. M.**, nar. , státní příslušnost Ukrajina, t. č. bytem S., P., zastoupený JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Rumunská 22/28, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky)**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2014, č. j. OAM-288/LE-BE03-K07-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Maroši Matiaškovi, LL.M., advokátovi se sídlem Rumunská 22/28, 120 00 Praha 2, se přiznává odměna ve výši 6800 Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Krajského soudu v Praze.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 9. 1. 2014, č.j. OAM-288/LE-BE03-K07-2013, rozhodl žalovaný podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. V odůvodnění

rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod důvody pro udělení azylu taxativně vyjmenované v § 12 zákona o azylu, ani nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Toto rozhodnutí žalobce napadá žalobou, v níž uvádí, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Žalobce konkrétně namítá, že žalovaný nedostatečně posoudil všechny relevantní skutečnosti rozhodné pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, zejména s ohledem na aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině. V tomto bodě žalobce odkazuje na ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, které stanoví, že za závažnou újmu se považuje vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a upozorňuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že na Ukrajině takový ozbrojený konflikt neprobíhá, přičemž vycházel ze zprávy z října 2013, ačkoli dle názoru žalobce muselo být žalovanému v průběhu řízení známo, že na Ukrajině od 21. 11. 2013 probíhají občanské protesty proti tamní vládě a bezpečnostní situace v mnohých částech Ukrajiny je dodnes nejistá. Podle názoru žalobce se žalovaný aktuální situací na Ukrajině nezabýval. Z těchto důvodů žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě popírá oprávněnost žaloby a nesouhlasí s ní, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některé ustanovení zákona o azylu či správního řádu, a odkazuje na obsah správního spisu a na vydané rozhodnutí správního orgánu. Žalovaný setrvává na svém správním rozhodnutí, které je dle jeho názoru plně v souladu se zákonem, je řádně odůvodněno a podloženo dostatečnými informacemi o zemi původu žalobce. Žalovaný se zabýval všemi okolnostmi případu žalobce a dospěl k závěru, že v jeho případě nejsou dány žádné důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

K námitkám uvedeným v žalobě žalovaný konstatuje, že ve svém rozhodnutí vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, za jehož účelem byl s žalobcem veden pohovor, ve kterém měl prostor uvést veškeré relevantní důvody, jež jej vedly k opuštění vlasti a popsat všechny potíže, které ve vlasti měl. Žalovaný shromáždil za účelem vydání rozhodnutí rozsáhlé podklady, na základě kterých byla žádost žalobce posouzena, jmenovitě šlo o: Informace MZV ČR č. j. 110044/2013-LPTP ze dne 2. října 2013, Informace MZV ČR č. j. 113285/2012-LPTP ze dne 19. září 2012, Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) ze srpna 2012 a Výroční zprávu Freedom House z ledna 2013. Žalovaný dále uvádí, že základní zásadou řízení o udělení mezinárodní ochrany je povinnost tvrzení, která vážne toliko na žadateli o udělení mezinárodní ochrany. Pokud žadatel neunese svoji část důkazního břemene a nedostojí své povinnosti tvrzení, je nutno mu takovou skutečnost přičítat k tíži. V tomto bodě žalovaný odkazuje na rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86, a usnesení NSS ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 Azs 3/2012. Žalobce se v průběhu řízení nijak nevyjadřoval k bezpečnostní situaci na Ukrajině, netvrdil, že by se obával svého návratu do vlasti z důvodu probíhajících nepokojů, ani že by se jej probíhající nepokoje jakkoliv osobně dotýkaly.

Žalovaný trvá na svém názoru, že v případě návratu žalobce do země původu mu nehrozí vážná újma dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, přičemž odkazuje na třístupňový test uvedený v rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008. Žalobce navíc pochází z oblasti Chustu, tedy z oblasti na jihozápadě Ukrajiny, která je klidná, a nebyl nijak politicky aktivní. Žalovaný má za to, že s ohledem na datum vydaného rozhodnutí vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a z dostatečně aktuálních informací o zemi původu. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 14. 11. 2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v níž uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, ukrajinské národnosti, pravoslavného vyznání. On sám ani nikdo z jeho rodiny nikdy nebyli členy žádné politické strany, hnutí či jiné organizace. Jmenovaný je rozvedený, na území ČR nepočítá s pomocí žádných příbuzných či známých, jeho rodiče již zemřeli. Žadatel je vyučený, na Ukrajině a později i v ČR vykonával dělnické práce na stavbách. Svoji vlast opustil na jaře roku 1997 a jako důvod svého odjezdu z vlasti uvedl, že na Ukrajině není nikdo, s kým by žil. Z Ukrajiny cestoval vlakem přes území Slovenské republiky až do ČR. Jako další důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že na Ukrajině nenajde práci a nemá se kam vrátit. Na Ukrajině již nikoho nemá, většinu svých známých má zde v ČR. Ta je pro žalobce cílovou zemí, dle svého vyjádření chtěl poznat jiné lidi. V roce 2003 žádal v ČR o mezinárodní ochranu, jeho žádost však byla zamítnuta. Proti žalobci nikdy nebylo, ani v současnosti není, vedeno trestní stíhání. Žalobce se domnívá, že v případě návratu na Ukrajinu nepřežije. Nesežene práci a nemá se tam kam vrátit. Svůj zdravotní stav označil za dobrý.

V průběhu pohovoru žalobce uvedl, že při žádosti o mezinárodní ochranu v r. 2003 použil v dřívější době jinou totožnost, a to Č. V., nar. . Další jméno, které uváděl, bylo B. H., nar. , datum narození uvedl obráceně, nejdřív měsíc a poté den. Nebylo to úmyslné, podle svého vyjádření se pouze spletl. Tuto identitu uvedl dne 5. 11. 2013 Policii České republiky při kontrole. Neví, proč ho napadlo uvést jiné jméno, uvedl ho proto, že zná Čecha s tímto jménem. Při příjezdu do ČR v roce 1997 měl žalobce cestovní doklad na jméno M. V., nar. , státní příslušnost Ukrajina, tento mu však byl přibližně v roce 2000 odcizen na autobusovém nádraží v Plzni. Situace žalobce se od jeho minulé žádosti nezměnila, z Ukrajiny odjel za prací, nikoho tam nemá a neměl by se kam vrátit. V současné době s nikým z Ukrajiny v kontaktu není a ani neví, kdy byl na Ukrajině naposledy. Když opouštěl v roce 1997 vlast, asi dvakrát se tam vrátil, na jeden nebo dva týdny, ale od roku 2003 dle svého vyjádření na Ukrajině určitě nebyl. V ČR pracoval na stavbách a bydlel v maringotkách. Vše mu zařizovali tzv. mafiáni. Žalobce v ČR pobýval na základě pozvání platného jeden měsíc, poté si toto pozvání prodloužil o další měsíc a tak to chodilo tři roky. Od té doby už se v ČR zdržoval nelegálně. Ambasádu kvůli prodloužení pasu kontaktovat nezkoušel, svého nelegálního pobytu na území ČR si byl vědom. Pro legalizaci svého pobytu nepodnikl nic, dle svého vyjádření riskoval a byl zde nelegálně. O mezinárodní ochranu žádá z toho důvodu, že by zde chtěl zůstat. Žádost se rozhodl podat až poté, co byl policií zadržen, neboť nevěděl, že má možnost žádat o mezinárodní ochranu znovu. Jakmile byl o této možnosti informován, podal žádost o mezinárodní ochranu opět. Žalobce rovněž vyloučil jakékoliv potíže se státními orgány ve vlasti, problémy neměl ani kvůli své rase, národnosti, pohlaví či náboženskému přesvědčení.

Dne 18. 12. 2013 byl žalobce seznámen s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, konkrétně mu byly žalovaným předestřeny tyto dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 14. 11. 2013, protokol o pohovoru ze dne 14. 11. 2013, spisový materiál k předchozí žádosti o mezinárodní ochranu č. j. OAM-387/LE-B02-2003, informace z Cizineckého informačního systému (CIS), Informace MZV ČR č. j. 110044/2013-LPTP ze dne 2. října 2013, Informace MZV ČR č. j. 113285/2012-LPTP ze dne 19. září 2012, Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) ze srpna 2012 a Výroční zpráva Freedom House z ledna 2013 a Infobanka ČTK – Země světa, Ukrajina – aktuální znění. Žalobce využil možnosti seznámit se se situací neúspěšných žadatelů v případě návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí (Informace MZV ČR č. j. 110044/2013-LPTP ze dne 2. října 2013). Na dotaz, zda chce uvést ještě nějaké skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení Vaší žádosti o udělení mezinárodní ochrany, uvedl žalobce že „*když se vrátím na Ukrajinu, neseženu žádnou práci, bude mi hrozit hladovění. Vrátit se nechci.*“

Krajský soud v Praze přezkoumal v žalobou vymezeném rozsahu napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Učinil tak, aniž by nařizoval ústní jednání, neboť s tím oba účastníci ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. souhlasili.

Žalobce svoji žalobní námitku směřuje pouze do problematiky hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se za vážnou újmu, pro jejíž hrozbu se podle § 14a odst. 1 zákona o azylu cizinci udělí doplňková ochrana, považuje vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Z žalobou napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný na základě jím shromážděných informačních zdrojů a zpravodajství ČTK konstatoval, že v zemi původu žadatele neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného lze tedy v tomto směru považovat za přezkoumatelné. Má-li soud tento závěr posoudit věcně, musí předně konstatovat, že nejnovější podklady vztahující se k této otázce, ze kterých žalovaný vycházel a které jsou součástí správního spisu, jsou obsaženy v dokumentu „Infobanka ČTK – Země světa, Ukrajina – aktuální znění“, ve kterém je situace na Ukrajině mapována ovšem pouze do 24. 12. 2012. Nelze ale současně pominout, že žalobce, který měl možnost se s těmito podklady dne 18. 12. 2013 seznámit, proti jejich rozsahu a aktuálnosti ve správním řízení před samotným rozhodnutím správního orgánu nic nenamítal. V běžných situacích by z uvedeného důvodu bylo nutné učinit závěr o nedůvodnosti žalobní námitky, neboť skutkový stav je ve správním řízení vždy zjišťován s ohledem na tvrzení a důvody uváděné žadatelem, přičemž v dané věci je třeba zdůraznit, že mezi nimi v žádné fázi správního řízení nebyla problematika bezpečnostní situace na Ukrajině.

Jelikož však nelze vyloučit, že žalobce v dané době nedisponoval aktuálními informacemi o dění na Ukrajině (v relevantní době byl zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců), přistoupil soud i přes shora uvedené k zhodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině. Je obecně známou skutečností (uvádí to i žalobce a plyne to z běžně dostupných informačních serverů jako např. www.ceskenoviny.cz), že od konce listopadu 2013 v návaznosti na zastavení přípravy podpisu asociační dohody s EU probíhaly v Kyjevě demonstrace na podporu proevropského směřování Ukrajiny. Ty později (zhruba od poloviny ledna 2014) přerostly v násilné konflikty demonstrantů s policií a přinesly i oběti na lidských životech.

Jelikož ale k těmto násilným střetům došlo zjevně až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí (to bylo vydáno dne 9. 1. 2014), nelze těmito pozdějšími informacemi zpochybnit závěr žalovaného, že v zemi původu žadatele neprobíhá (rozuměj ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí) takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

K tomu soud dodává, že je namístě aplikovat zásadu non-refoulement pokud „by byly dány důvody k ochraně žalobce před hroící vážnou újmu v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně. Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady non-refoulement a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána. (...) Ve věcech mezinárodní ochrany totiž existují mezinárodní závazky, které je třeba respektovat (...). Soud tedy musí nad rámec žalobních bodů respektovat princip non-refoulement vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

Zdejší soud je tedy při obecné známosti aktuální vnitřní bezpečnostní situace na Ukrajině povinen vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro neaplikování ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy zda má přihlížet i ke skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. K této problematice NSS v rozsudku ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 – 131 uvedl, že „[k]rajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tehdy, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady non-refoulement a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Tuto otázku je třeba posuzovat vždy individuálně, tedy vzhledem ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu. (...) Dostatečné záruky pro respektování zásady non-refoulement budou dány v případě, že bude vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu (§ 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) a že tato nová žádost bude přípustná (§ 10a zákona o azylu).“

Vzhledem k obecně známé aktuální bezpečnostní situaci v některých částech země původu žalobce, není důvodu pochybovat o tom, že se jedná o skutečnost, která může mít z hlediska naplnění podmínek doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu relevanci, přičemž žalobce ji, objektivně vzato, nemohl uplatnit již v předchozím řízení před žalovaným.

Jelikož ale žalobce není omezen na své svobodě (ze zajištění v zařízení pro zajištění cizinců byl již propuštěn a dle informace z databáze žalovaného plyne, že se zdržuje na adrese S., P.), nic mu nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží tento rozsudek zdejšího soudu,

učinil u příslušného útvaru cizinecké policie nebo v přijímacím středisku (viz § 3a zákona o azylu) prohlášení o mezinárodní ochraně. Za této situace bude žalovaný povinen umožnit mu, v souladu s § 10 zákona o azylu, podat novou žádost o mezinárodní ochranu. Pokud žalobce podá novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bude opírat o změnu bezpečnostní situace v zemi původu (nutno však vzít v úvahu, že takto je postižena pouze určitá část území), která vyšla najevo v nynějším řízení před krajským soudem, bude žalovaný povinen posoudit tuto žádost jako přípustnou minimálně v rozsahu takového tvrzení, a to právě z důvodu existence mezinárodního závazku *non-refoulement*, který musí být respektován.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Žalobci byl usnesením ze dne 17. 2. 2014, č. j. 45 Az 5/2014 – 14, ustanoven zástupcem z řad advokátů JUDr. Maroš Matiaško, LL.M., advokát se sídlem Rumunská 22/28, 120 00 Praha 2. Odměna ustanoveného zástupce byla stanovena na 6800 Kč, a to za dva úkony právní služby po 3100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu (doplnění žaloby) – § 7, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], k čemuž byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Uvedená částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. července 2014

Mgr. Jitka Zavřelová, v.r.
samosoudkyně

Rozsudek byl vyhlášen dne 15. července 2014 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].

Za správnost: Alena Lébllová